

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШЕНИЕ № 700 – ЖЗ
10.05.2017 г.

Кооперация „Синдикална взаимозастрахователна кооперация – СиВЗК”, гр. София, вписано под № РГ-10-30 в регистъра на застрахователите, воден от Комисията за финансов надзор (КФН), притежава статут на застрахователно дружество и като такова е адресат на нормите на Кодекса за застраховането (КЗ) и на подзаконовите актове, свързани с прилагането му.

Фактическите и правни основания за издаване на настоящото решение са следните:

С писмо на КФН, изх. № РГ-10-30-02 от 10.03.2017 г., на СиВЗК е изпратено Решение № 389-ЖЗ от 10.03.2017 г. на КФН, с което е разпоредено на кооперацията, в едномесечен срок от получаването му, да изготви и представи в Комисията за финансов надзор краткосрочен план в съответствие с изискванията на чл. 215, ал. 2 и 4 от Кодекса за застраховането, който да предвижда в срок от три месеца от датата на установяване на неспазването на минималното капиталово изискване с Констативен протокол № Р-04-33/24.02.2017 г.:

- възстановяване на допустимите основни собствени средства на ниво, осигуряващо покритието на минималното капиталово изискване или
- ограничаване на рисковия профил, така че да се гарантира спазването на минималното капиталово изискване с наличните допустими основни собствени средства.

Решението е получено от СиВЗК на 14.03.2017 г, от която дата е възникнало задължение за адресата в срок до 18.04.2017 г. (тъй като 14.04.2017 г., 15.04.2017 г., 16.04.2017 г. и 17.04.2017 г. е неработен ден) да изпълни приложената принудителна административна мярка.

С писмо до КФН, вх. № РГ-10-30-02 от 07.04.2017 г., кооперацията представи краткосрочен план за възстановяване на допустимите основни собствени средства на СиВЗК за покритие на минималното капиталово изискване (МКИ) съгласно чл.215, ал.2 и ал. 4 от КЗ. Към писмото са приложени и следните документи:

Прогнозен отчет за печалбата или загубата и другият всеобхватен доход на СиВЗК към 31.03.2017г., КЗ (Справка № МЖ.3 към 31.03.2017 г.) включващ:

- Прогнозна оценка на аквизиционните, административните и други управленски разходи, в това число комисиони на застрахователни или презастрахователни посредници по чл. 215, ал. 4, т. 1 от КЗ;

- Прогнозна оценка на приходите и разходите по отношение на пряката застрахователна дейност, активното и пасивното презастраховане по чл. 215, ал. 4, т. 2 от КЗ;

1. Прогнозен баланс по МСФО (Справка № МЖ.2 „Отчет за финансовото състояние на СиВЗК към 31.03.2017г.”) по чл. 215, ал. 4, т. 3 от КЗ;

2. Прогнозен баланс по „Платежоспособност - II” по чл. 215, ал. 4, т. 3 от КЗ;

3. Прогнозна оценка на финансовите средства, предназначени да покриват техническите резерви, КИП и МКИ, по чл.215, ал. 4, т. 4 от КЗ (Справка №МЖ.5

„Активи за покритие на ТР към 31.03.2017г. на СиВЗК);

4. Цялостна политика в областта на презастраховането по чл. 215, ал. 4, т. 5 от КЗ (Политика за управление на риска чрез презастраховане и други техники за ограничаване на риска на СиВЗК);

5. Мерки за ограничаване на рисковия профил, когато са предвидени такива и начина, по който се отразяват на капиталовите изисквания по чл. 215, ал. 4, т. 6 от КЗ - показани в мероприятията по т.1.2 от плана.

6. Други конкретни мерки за привеждане в съответствие с изискванията на кодекса, по чл. 215, ал. 4, т. 7 от КЗ - липсват такива;

7. Източници на средствата за изпълнението на плана, по чл. 215, ал. 4, т. 8 от КЗ - подробно описани в т.1.1 от плана;

8. Допълнителни изисквания, определени с акт на Европейската комисия, по отношение на застрахователите, прилагачи дял трети, и презастрахователите по чл. 215, ал. 4, т. 9 от КЗ - липсват такива.

От изложеното е видно, че краткосрочният план за покритие на МКИ е представен в КФН в срока съгласно Решение № 389-ЖЗ от 10.03.2017 г. на КФН. Разгледан по същество същият включва следните мерки:

1. Възстановяване на допустимите собствени средства на ниво, осигуряващо покритието на МКИ, по смисъла на чл. 164, ал. 3 от КЗ, съгласно представения краткосрочен план от кооперацията, следва да бъде изпълнено чрез събиране на допълнителни и/или дялови вноски от членовете на СиВЗК, съгласно нейния устав.

В краткосрочния план е посочено, че на 28.11.2016 г. Събранието на пълномощниците (СП) на СиВЗК е взело решение за събиране на допълнителни вноски в размер една годишна застрахователна премия, но не по малко от 12 000 000 лв. Съгласно краткосрочния план, получените премии от Кооперацията за 2016 г. възлизат на 18 751 668 лв. Като изискани, но невнесени средства на 31.12.2016 г. взети предвид за покритие на МКИ и КИП, застрахователят посочва, че е ползвана сумата от 15 000 000 лв., тъй като тази сума е преценена като възможна, в установените срокове, за внасяне.

В представения краткосрочен план кооперацията твърди, че на 30.11.2016 г. салдото на реално внесените средства съгласно решенията на събранието е възлизло на 1 052 649,13 лв., а на 31.01.2017 г. салдото на реално внесените средства е било равно на 13 058 554,36 лв., и на 28.02.2017 г. същото салдо вече възлиза на 16 061 732,90 лв. или показва ръст на реално внесените средства с 15'009'083,77лв. Кооперацията посочва, че **„след 28.02.2017 г. сумата от 15 000 000 лв. изискани, но невнесени средства не се ползва за нуждите на платежоспособността, а се ползва сумата от 15'009'083,77 лв.“**

При извършена проверка на представени с регулярната отчетност, с писмо, наш вх. № 10-10-П-56 от 23.2.2017 г., финансови отчети и справки, от СиВЗК в КФН, е видно, че в Справка № ТФ.3 "Отчет за паричния поток" към 31.12.2016 г. няма внесени допълнителни вноски на стойност 15 009 083 лв., което е в противоречие с посоченото от кооперацията в представения краткосрочен план.

В допълнение, от приложения към писмо, вх. № РГ-10-30-2 от 07.04.2017 г., „Отчет за финансовото състояние на „СиВЗК” към 31.03.2017 г.” е видно, че сумата от 15 019 000 лв. е отразена в раздел „Г. Вземания“, подраздел „Ш. Други вземания на ред”, от което следва че сумата 15 019 000 лв. не представлява реално получени средства. Същото противоречи на записаното в краткосрочния план, че „на 28.02.2017 г. салдото на реално внесените средства вече възлиза на 16 061 732,90 лв. или ръст на реално внесените средства с 15 009 083,77 лв.”.

Също така, видно от приложената към краткосрочния план Справка № ТФ.1. "Баланс" в пасива на баланса към 31.03.2017 г., същата сума е посочена като записан капитал в раздел „А. Капитал и резерви“. Съгласно разпоредбата на чл. 52 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд, се въвежда изискването застрахователят в група А.IV на пасива на отчета за финансовото състояние, да посочва записаният, но невнесен капитал.

В т. 1 от краткосрочния план, представен от СиВЗК е посочено, че кооперацията счита „това мероприятие за изпълнено съгласно решенията на СП по чл. 21, ал. 2 от КЗ към датата на съставянето на настоящия план, а именно 06.04.2017г.“. Мерките, представени от кооперацията по т. 1 от краткосрочния план за възстановяване на допустимите основни собствени средства на ниво, осигуряващо покритие на МКИ, не се отнасят за бъдещ период и са представени от застрахователя като изпълнени към 28.02.2017 г.

Във връзка с изложеното е направен извод, че към датата на представяне в КФН на краткосрочния план в изпълнение на Решение № 389-ЖЗ от 10.03.2017 г., сумата от 15 009 083,77 лв. не представлява реално внесени средства. В тази връзка, с писмо на КФН, изх. № РГ-10-30-02/19.04.2017 г., от СиВЗК са изисквани платежни документи, удостоверяващи реалното внасяне на сумата в размер на 15 009 083,77 лв. В отговор, с писмо до КФН, вх. № РГ-10-30-02 от 27.04.2017 г., СиВЗК представи допълнителни документи във връзка с изпълнение на краткосрочния план по чл. 215 от КЗ и Решения № 388-ЖЗ и 389-ЖЗ от 10.03.2017 г., както следва:

1. Хронологичен опис на сметка 103 за периода 01.01.2017 г. – 31.03.2017 г.
2. Протокол за прихващане на вземания и задължения:

- Протокол от 16.01.2017 г., съставен между СиВЗК, представлявано от Георги Стефанов Иванов и Георги Борисов Георгиев и Борис Георгиев Георгиев (член на СиВЗК). Съгласно протокола, страните са се споразумели за взаимно прихващане на задължения и вземания, възникнали от намерението на втората страна (Борис Георгиев Георгиев) да направи парична дялова вноска в капитала на първата страна (СиВЗК) и от вземането на втората страна по договора за паричен заем от 16.01.2017 г. в качеството ѝ на заемополучател.

В протокола е уговорено, че страните прихващат вземане в размер на 12 000 000 лв., като Борис Георгиев дава съгласието си задължението му за внасяне на дялова вноска съгласно устава на СиВЗК в размер на 12 000 000 лв., да бъде прихванато от вземането му по транш от заем, уговорен между СиВЗК, в качеството ѝ на заемодател и Борис Георгиев, в качеството му на заемополучател. Уговорено е още, че СиВЗК дава съгласието си вземането ѝ по парична дялова вноска, направена от Борис Георгиев на 16.01.2017 г., да бъде прихванато от задължението ѝ за отпускането на заем на лицето, вносител на паричната дялова вноска в размер на 12 000 000 лв.

Следва да се подчертае, че сред представените документи не се съдържа договора за паричен заем, сключен на 16.01.2017 г., а само протокол за прихващане.

- Протокол от 28.02.2017 г., съставен между СиВЗК, представлявано от Георги Стефанов Иванов и Георги Борисов Георгиев и Борис Георгиев Георгиев (член на

СиВЗК). Съгласно протокола, страните са се споразумели за взаимно прихващане на задължения и вземания, възникнали от намерението на втората страна (Борис Георгиев Георгиев) да направи парична дялова вноски в капитала на първата страна (СиВЗК) и от вземането на втората страна по договора за паричен заем от 16.01.2017 г. в качеството ѝ на заемополучател.

В протокола е уговорено, че страните прихващат вземане в размер на 3 000 000 лв., като Борис Георгиев дава съгласието си задължението му за внасяне на дялова вноски съгласно устава на СиВЗК в размер на 3 000 000 лв., да бъде прихванато от вземането му по транш от заем, уговорен между СиВЗК, в качеството ѝ на заемодател и Борис Георгиев, в качеството му на заемополучател. Уговорено е още, че СиВЗК дава съгласието си вземането ѝ по парична дялова вноски, направена от Борис Георгиев на 28.02.2017 г., да бъде прихванато от задължението ѝ за отпускането на заем на лицето, вносител на паричната дялова вноски в размер на 3 000 000 лв.

Следва да се подчертае, че сред представените документи не се съдържа договора за паричен заем, сключен на 28.02.2017 г., а само протокол за прихващане.

Наред с горното следва да се изтъкне, че в протоколите от 16.01.2017 г. и 28.02.2017 г. е посочено, че прихващането е извършено на основание чл. 103 и чл. 104 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД), като прихващането е извършено във връзка с подписан договор за заем между лицата.

Съгласно разпоредбата на чл. 240 от ЗЗД, *„с договора за заем заемодателят предава в собственост на заемателя пари или други заместими вещи, а заемателят се задължава да върне заетата сума или вещи от същия вид, количество и качество“*.

От правната теория, а и от цитираната разпоредба е ясно, че договорът за заем на парични средства е реален договор, като същият се счита за сключен от момента, в който заемодателят предаде, а заемодателят получи заетите средства, т.е. за да породи договора за заем своите правни последици, включващи и подписването на протоколите за прихващане, сумата следва да бъде предадена на заемателя. Както беше посочено по-горе, в случая не са представени доказателства относно предаването и получаването на сумите в размер на 12 000 000 лв. и 3 000 000 лв.

3. Мемориален ордер – 12 бр.

В допълнение следва да се посочи, че в хронологичния опис на сметка 103 е видно, че осчетоводяването на дялова вноски за 12 000 000 лв. /Б.Георгиев/ е с дата на документа 31.01.2017 г., като същевременно Протокола за прихващане на вземане и задължения за 12 000 000 лв. е с дата 16.01.2017 г. В същия протокол е записано, че договорът за паричен заем между Борис Георгиев и СиВЗК е също с дата 16.01.2017 г. Същевременно, от представения на 07.04.2017 г. заедно с краткосрочния план Прогнозен баланс по Платежоспособност II към 31.03.2017 г. е видно, че в актива на баланса са включени 15 019 083 лв. на позиция Вземания /търговски, незастрахователни/, което не съответства на изложеното в представените протоколи за прихващане на вземания и задължения в размер на 15 000 000 лв.

Въз основа на гореизложеното може да се направят следните изводи:

- Представените мемориални ордери, които представляват вътрешни счетоводни документи на СиВЗК и представен хронологичен опис на сметка 103 за периода 01.01.2017 г. – 31.03.2017 г., не доказват реалното внасяне на допълнителни и/или дялови вноски в капитала на кооперацията. Следва да се съобрази, че съгласно чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за ограничаване на плащанията в брой, „плащанията на територията на страната се извършват само чрез превод или внасяне по платежна сметка, когато са: 1. на стойност, равна на или надвишаваща 10 000 лв.;“
- Кооперацията е представила два протокола за прихващане на вземания и задължения в размер на 12 000 000 лв. /съгласно Протокол от 16.01.2017 г./ и 3 000 000 лв. /съгласно Протокол от 28.02.2017 г./, но не е представила документи, доказващи реално внасяне на парични средства кооперацията.
- Видно от представения Прогнозен баланс по Платежоспособност II към 31.03.2017 г. са отчетени 15 019 083 лв. на позиция Вземания /търговски, незастрахователни/, но не и реално внесени парични средства;
- представения от СиВЗК краткосрочен план по чл. 215, ал. 2 и 4 от КЗ не може да бъде одобрен, тъй като предлаганите мерки не са реалистични и не гарантират в достатъчна степен платежоспособността на застрахователя и интересите на застрахованите.

Предвид всичко гореизложеното се налага изводът, че заложените мерки в представения от СиВЗК с писмо, наш вх. № РГ-10-30-2 от 07.04.2017 г., краткосрочен план за възстановяване на допустимите основни собствени средства за покритие на МКИ съгласно чл. 215, ал. 2 от КЗ, не са реалистични и не гарантират в достатъчна степен платежоспособността на застрахователя и интересите на застрахованите, доколкото описаните мерки не водят до възстановяване на допустимите основни собствени средства на ниво, осигуряващо покритието на МКИ или ограничаване на рисковия профил, така че да се гарантира спазването на МКИ с наличните допустими основни собствени средства.

Предвид гореизложеното, на основание чл. 13, ал. 1, т. 26 от ЗКФН във връзка с чл. 215, ал. 5 от КЗ и чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР РЕШИ:

Отказва да одобри представения от Кооперация „Синдикална взаимозастрахователна кооперация – СиВЗК” с писмо, вх. № РГ-10-30-2 от 07.04.2017 г., краткосрочен план по чл. 215, ал. 2 от Кодекса за застраховането за възстановяване на допустимите основни собствени средства за покритие на минималното капиталово изискване.

На основание чл. 13, ал. 3 от ЗКФН, индивидуалните административни актове на комисията подлежат на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването им. Обжалването не спира изпълнението на индивидуалния административен акт.

Настоящото решение да се изпрати на Кооперация „Синдикална взаимозастрахователна кооперация – СиВЗК”.

По административното производство не са правени разноси.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

КАРИНА КАРАИВАНОВА